

בלבבי משכן אבנה

USA 718.521.5231

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245

ערכים בפרשה

[ביאור המהות של כל צירוף שני אותיות בלשון הקודש, ע"פ סדר רל"א שערים (עיינן ספר יצירה פרק ב' משנה ב'), לפי ערך המופיע בפרשת השבוע שיש בתוכו צירוף זה, ולפי זה ביאור כיצד מתראה צירוף זה בערך זה ובערכים נוספים שבתוכם מופיע צירוף זה].

נח ר-ע, מהותו, ר - ריבוי, ע - ריבוי של ע', ובקלוק זהו בחינת ע', אומות העולם, והם בבחינת רע מלשון רעוע, שאין חיבור ראוי בין האומות. לעומת כך - ע' יוצאי ירך יעקב, שבהם נגלה אור האחד. וכאשר החיבור בהם אינו שלם כראוי, בבחינת בני יעקב שנאמר בהם וישנאו אותו ולא יכלו דברו לשלום, וכאשר מתחיל להתקן הרע (ויבואר להלן שהוא ע"י גערת יוסף) אזי מתהפך הרע ללשון התעוררות, והיינו התעוררות לצאת מחיבור רעוע לחיבור שלם. ויתר על כן נעשה בתיקון רע מלשון רע, רעות.

ובחינת רע של אוה"ע, פרוד של ע' אוה"ע כנ"ל, שורשו בעקרב, רע-קב. וזהו בחינת עבר, עברה, ב-רע, שהם ב' הרע הנ"ל. ובעיקר נגלה פסולת זו שהיא תולדת עברה, תולדת חטא אדה"ר, בפסולת היוצאת מגופו הנקראת רעי, רע-י. ודין הרע לכסותו בעפר, פ-רע. וזהו עבודת פער, שפוער לו אחוריו. פער, עפר. כי אם לא חטא אדה"ר בפיתוי חוה, שהיא עזר כנגדו, עזר, ער-ז, אלא דבק במצוה מלשון צותא כנודע, היפך עבירה מלשון תרי עברי דנהרא, אזי האוכל היה נבלע באבריו כדוגמת אכילת המן. ומשם שורש הרגז, רע-גז. וע"ז אמר יוסף לאחיו (דייקא כנ"ל) אל תרגזו בדרך. ותחלה גער בהם, גער, ג-ער. ועיי"ז נגלה ג' בחינות רע-ער, כנ"ל. וזאת על מנת לעוררם כמ"ש חז"ל על הפסוק העוד יוסף חי וגו', או לנו מיום הדין וכו', וזהו בחינת התעוררות.

וכיוון שאכל אדה"ר דבק ברע, ונעשה בו פחד, פחדו בציון חטאים, ולכך נתחבא מן הקב"ה, המשך בעמוד ג'

בלבביפדיה אברהם

בראשית, כב, יח - והתברכו בזרעך כל גוי הארץ עקב אשר שמעת בקלי, וישב אברהם אל נערו וילכו יחדיו אל באר שבע וישב אברהם בבאר שבע.

והנה שורש יעקב באברהם הוא מקרא דידן "עקב" אשר שמעת בקלי, עקב - יעקב, י-עקב, וזש"כ ויתברכו "בזרעך", ודו"ק.

והוא שורש ישיבת יעקב בבאר שבע, כמ"ש (בראשית, מו, א) ויסע ישראל וכל אשר לו ויבא בארה שבע. ואמרו (ב"ר, ויגש, צד, ד) להיכן הלך, א"ר נחמן, שהלך לקוף אבנים שנטע אברהם זקינו בבאר שבע, היך מד"א (בראשית, כא, לג) ויטע אשל בבאר שבע וגו'. והבריה התיכון בתוך הקרשים, א"ר לוי, והבריה התיכון שנים ושלושה אמה היו בו, מהיכן מצאו אותו לשעה, אלא שלמד שהיו מוצנעין עמהם מימות יעקב. והיינו שמבאר שבע לקח יעקב את בריח התיכון. ובמשכן הוא מבריה מן הקצה אל הקצה. ובקומת יעקב מבריה מן העקב לראש, מיעקב לשון עקב, לישראל לשון ראש, כנודע.

ושורש הדבר באברהם שנטע אשל בבאר שבע. ואמרו (סוטה, י, ע"א) ר' יהודה ור' נחמיה, חד אמר פרדס וחד אמר פונדק (בסוד פרדס זהו אכילה שתיה לוויה. ובסוד פונדק זהו אכילה שתיה לינה. עיין ילק"ש, תהלים, רמז תתסט. ומדרש תהלים, לז). ובעומק פרדס, ר"ת פשט רמז דרוש סוד, כנודע, וזהו שורש בריח התיכון, שמבריה מן הקצה אל הקצה בתורה, בכל חלקיה.

ובעומק יותר גילה אברהם את שמותיו ית' המבריכים מן הקצה אל הקצה, וכמ"ש בספר הליקוטים (ויחי, כא) וז"ל, הוי"ה ואלקים, הוי"ה ואדנ"י, אלו האר-בע שמות עולים באר, עכ"ל. הוי"ה -ראש, אלקים - אמצע, אדנ"י - סוף. וזהו תיקון ה"באר". ודו"ק היטב. ושורש התיקון מלבד צירוף שם הוי"ה עם אלקים ושם הוי"ה עם אדנות, צירף מילוי שם ההוי"ה בידו"י העולה ע"ב. וזהו שבע, ש-עב, שתחלה היה רעב, ר-עב, ואחר תיקונו נעשה ש-בע (וג"פ עולים רי"ו, כנודע, ואכמ"ל). ועיין בהרחבה ברמח"ל (אדיר במרום, ד"ה שמייה דעתיקא סתים מכולא).

ויתר על כן, אברהם שורש לכל ז' עמים, וזהו באר שבע שתיקן והשריש את האמונה בכל הז'. והעמיד תיקון זה ע"י ש"נשבע" שבועה לאבימלך. ועיין שושן עדות (שער שלישי), וילקוט ראובני (ערכים, ערך באר, אות א', בשם ספר הת-מונה), ורקאנטי (וירא). ■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

בלבביפדיה קבלה אסר

אור א"ס

בבלבביפדיה, פה-רע, כנודע. וכתוב (שמות, יד, ו) ויאסר את רכבו.

ועוד. עקודים, אורות הפה, כנודע. ועקידת יצחק היא הארה מעולם העקודים. ומהות העוקדים איסור וקישור של קדושה. ויתר על כן אמרו חז"ל שביקש יצחק מאברהם שיקשור ויאסור אותו שח"ו לא יבעט בו. ומכנגד אמרו (ב"ר, נו, ה) שבאותה שעה של העקידה נכפו ונאסרו כל שרי אוה"ע היונקים מיצחק. ועוד. הפה שאסר, הוא הפה שהתיר.

עינים - שבירה

שורש לקליפות ולכל דבר "אסור", וכמ"ש בעל התניא, שנ-קרא דבר אסור, מלשון שאסור וקשור בג' קליפות הטמאות. ועיין מאור ושמש (ויחי, ד"ה אסרי) וז"ל, אסרי לגפן עירה, פירוש שמתקשרים ע"י גפן, היינו ע"י אשה שנקראת גפן כנזכר לעיל, אוסרים את הקליפה, עירו, עיי"ש. ועוד. כתיב (מלכים, ב, כה, ז) ואת בני צדקיהו שחטו לעיניו, ואת עיני צדקיהו עור, ויאסרהו בנחשתים.

ועוד. כתיב (בראשית, מב, כד) ויקח מאתם את שמעון ויאסר אתו לעיניהם. ודרשו (זה"ק, בראשית, ר, ע"ב, ועוד) הא אוקמוה, לעיניהם אסרו.

עתיק

עתיק מלכות של עולם עליון. ושם הדבר אסור לתחתון, כי תחתון אסור לו להשתמש בעולם עליון. וכאשר יורד לתתא ע"י עתיק נעשה היתר. וז"ש שדבר שנאסר במנין צריך למנין אחר להתירו (עיין ביצה, ה, ע"א). ועיקר מנין הוא עשרה (מדה עשירית, עשר).

ועוד. בעתיק ז"ן יחדיו, בחינת אדרוגינוס דתיקון. ואיתא בספר הפליאה (ד"ה ראה והבן שג' הבדלים הם) וז"ל, אדרוגינוס, ר"ל זכר ונקבה, בגימט' אדרוגינוס, ושניהם אסר"י נו"ן וד"ג, ר"ל זכר ונקבה בגימט' אסר"י נו"ן וד"ג. וזה תבין מן אסרי לגפן עירה, עיי"ש.

אריך

אמרו חז"ל (שמ"ר, וארא, ז, א) אתה מוצא לא היה יוסף ראוי לינתן בבית האסורים אלא י' שנים, מפני שהוציא דבר על י' אחיו, וע"י שאמר לשר המשקים (בראשית, מ, יד) כי אם זכרתני אתך והזכרתני אל פרעה, ניתוסף לו עוד שתי שנים, שנאמר ויהי מקץ שנתים ימים. והיינו שמהות "הנתוסף" הוא אריכות, שמכח אריך נתארך זמן מאסרו.

ועוד. אמרו בסוף חולין, ומה אם מצוה קלה שהיא "כאיסר"

אסר, א-סר. א - אלופו של עולם, סר - שם הוי"ה י"פ עולה ס"ר. והוא ראשית, אלף. ועוד. אסר, אס-ר. א"ס. והיפוכו היתר, מותר, שורשו תר, אות ת', סוף. וזהו התורה שנקראת כן מלשון היתר. כי תחלה הכל אסור, והיינו אסור וקשור לא"ס, והתורה מתירה.

צמצום

הצמצום חידש חלל שהוא בית האסורים, שאי אפשר לצאת ממנו. וכמ"ש (מלכים, ב, יז, ד) ויאסרהו בית כלא.

ועוד. חלל פנוי שורש לע"ז. וזהו שורש איסור דקלקול, שע-בודה זרה וכל פרטותיה אסורים. והוא השורש לכל האיסורים דקלקול. לעומת כך שורש האיסור העליון, מפני שאסור וקשור לא"ס, והוא למעלה מהשגת האדם.

כמ"ש בספר הקנה (ד"ה ענין יוה"כ ועניוין) וז"ל, וע"כ נאסר האכילה (ביוה"כ) כדי להרמז בכתר עליון שאין שם השגה כלל, וכאילו מעלה הכל שם כעין קרבן שע"י מתיחדים הכל שם. וזהו שורש תפיסת מהות איסור עליון.

קו

הכח שאוסר ומחבר את כל הנבראים הוא הקו, חוט המקשר ואוסר.

עיגולים

כתיב (תהלים, קיח, כז) אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח. ופרש"י (סוכה, מה, ע"א) וז"ל, אסרו, כמו הקיפו כמו אסרי לגפן, יסחר ישראל, עכ"ל. ועיין במסכת סוכה (שם).

ועוד. כתיב (שמואל, א, ו, ז) ואסרתם את הפרות ב"עגלה". עגלה מלשון עיגול. ונקראת כן בעיקר ע"ש הגלגלים שמגלגלים את העגלה ממקום למקום.

יושר

שורש האיסור הוא כל דבר שנוטה מן היושר, ודו"ק.

שערות

כתיב (שופטים, טז, יג) הגידה לי (דלילה לשמשון) במה תאסר, ויאמר לה אם תארגי את שבע מחלפות ראשי עם המסכת.

אזן

שמיעת האזן. וזהו שמעון, שמע-ון. וכתוב (בראשית, מב, כד) ויקח מאתם את שמעון, ויאסר אתו לעיניהם.

חוטם

שורש חרון אף, כאשר דבק בדבר אסור.

אמרה תורה למען ייטב לך והארכת ימים, ק"ו על מצות חמורות שבתורה.

אבא

כתיב (דה"י, ב, יג, ג) ויאסר "אביה" את המלחמה בחיל גבורי מלחמה.

ועוד. או"א, סוד י-ה. ואמרו (זוה"ק, בראשית, רלט, ע"ב) אסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתונו. האי קרא רזא עלאה הוא, אסרי, אסר מבעי ליה, עירה, עיר מבעי ליה, אלא רזא הוא לדרדקי דבי רב, לאסתמרא מההוא גירא דעיר, ושמא קדישא אתכליל תמן י"ה.

אמא

עיין קול שמחה (בראשית, ויחי) זו"ל, אסרי גימט' רע"א, פר- שיות שבתורה, רע"א ימי ירחי לידה.

ז"א

ז"א אוסר ומקבץ כל הו"ק יחדיו. ועיין פסיקתא זוטרתא (ויחי, מט, יח) אסרי לגפן, אסרי כמו יקבץ, כענין שנאמר (שה"ש, ז, ו) מלך אסור ברהטים.

ועוד. שורש לי"ב שבטים, י"ב גבולי אלכסון. ועיין חסד לא- ברהם (מעין א, נהר כא) זו"ל, אמנם יש עת שלא חזרה השכינה כלל והיא במאסר עה"ז, והוא מיום שירדה על י"ב שבטים והלכה עמהם למצרים, שוב לא עלתה למעלה למקומה, וכן כשגלתה עם ישראל לבבל וכו', עיי"ש.

נוק'

כתיב (במדבר, ל, ד) ואשה כי תדר נדר לה' ואסרה אסר בבית אביה.

ועוד. מטבע ברכת חתנים, אשר אסר לנו את הארוסות. והבן שיש כח איסור ביד אדם, הן ע"י נדר ושבעה, והן ע"י קידושין, ומעין כך קדושה של תרו"מ. והבן שהשורש היא נוק', שבאירוסין אסר לה אכ"ע כהקדש כמ"ש בריש קידושין, ואסורה עתה אף עליו, והרי שכולה איסור. ושורש ההיתר כאשר נעשה "בעל", הוא עליה, כי כל היתר הוא מכח שהיא תחתיו. אולם אם שווה לו נאסר, כמ"ש בספר הקנה (ד"ה סוד מי מותר באכילת בשר) זו"ל, נמשילו כבהמה נדמה ואסר לו הבשר, עיי"ש. ויתר על כן דבר שמעליו בודאי אסור. עיין ערך קטן עתיק.

אולם יש דבר שפל שאף הוא נאסר, כמ"ש בציוני ועוד, זו"ל (שמיני), נודע בחכמת הטבע, כי הנאסר בתורה הם המאכלים המגונים והמופסדים.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

בבחינת רעד, רע-ד. כי אכל פסולת, סם המות, בחינת רעל, רע-ל. ואזי נעשה קשה עורף, ער-וף, והפך צדיק אוכל לשובע נפשו, נעשה רעב, רע-ב. ונסתלקה ממנו החכמה, ונעשה איש בער ולא ידע, בער, ב-ער. וירד ממדרגת צדיק למדרגת רשע, ש-רע. והוא כנגד ערבה, רשעים, כמ"ש חז"ל, ערבה, ער-בה. והוציא שז"ל, זרע, ז-רע. ונעשה פירוד בינו לחוה ק"ל שנה כמ"ש בעירובין, בחינת קרע, ק-רע. בחינת רקיע המבדיל, רקיע, רע-קי. ואזי נקנס עליו מיתה, ושב לעפר, כנ"ל. וזהו בחינת ערוד הממית, רע-דו. ואזי תפר להם הקב"ה כותנות עור, ער-ו, כמ"ש חז"ל. ואדה"ר מושך בערלתו היה, כמ"ש חז"ל, ערלה, ער-לה. היפך תיקון העטרה, ער-טה.

ושורש בירור הרע נתברר במצרים, כמ"ש חז"ל, אצל פרעה, פה-רע. ותחלה הוכה במכת צפרדע, צפע-רע. אולם לא הוכה עדיין כל כח הרע, וזש"כ בברד שהשעורה לא נוכתה, שעורה, רע-שוח. והושלם הבירור ברובו בעשר המכות, ער-ש. ואזי יצאו ממצרים לרעמסס, רע-מסס, שמוססו הרע. ואזי באו לקריעת ים סוף ונקרע להם הים, קרע, ק-רע, כנ"ל. והמצרים צללו כעופרת במים אדירים, עופרת, ער-ופת. ועבד שאהב אדונו נרצע באזנו, רצע, רע-צ, כי לי בני ישראל עבדים בהוציא אותם מארץ מצרים.

ושלמות התיקון במתן תורה, שנתהפך להתעוררות, ויתר על כן לרעות, כנ"ל, כמ"ש וקול השופר הולך וחזק מאוד, קול תרועה, תוה-רע, בבחינת ותרועת מלך בו, מלשון רעות.

ערכים נוספים שבהם מופיע צירוף זה: אביעור, גרע, אדרעי,

אחירע, אחיעזר, איעזר, אליעזר, אלעזר, עבר, אעירה, ערב, ערוץ, ערך, אעשרנו, עתר, פרע, קרע, ארבע, ארבעים, רגיעה, ארע, רעב, ארעה, ארקעם, רשע, רע, אדרע, געה, הדדעזר, זרוע, עברה, עשר, יעזר, יער, יריעה, עטרה, מערכה, מצער, מרעה, מרעים, עמר, נער, סערה, עבור, עבר, ערוער, עיר, עדר, עורון, עזר, ערף, עפר, עירה, עכרי, עמיר, עשתרות, עקרב, עפרון, עפרה, עפרת, צפרדע, ערוץ, בער, ערבה, ערבות, ברנע, עשור, זרוע, ערלה, ערמה, ברעם, קרקע, פרעה, פרעתון, עשרים, גער, רעב, רביעי, רגע, צוער, מעברות, האייעורי, בערה, שער, רעות, סערה, מגערת, עטר, מערב, בריעי, עיר, עמר, מערכת, מצרע, כרע, ערף, ערפל, עמרמי, עפר, מצרע, יועזר, רעיון, ערבון, ערבי, עטרה, עגור, ערש, ערקו, צרעה, הערה, עמרי, מרעלה, דרדע, דרע, הרעף, עשרון, עדר, שעורה, מעשר, זרע, רעי, עתר, עזרא, עטרה, עדר, זרוע, רענו, ערה, ערמון, עתר, יזרעאל, פעה, רחבעם, עכבר, עכר, זרענים, רעש, רקע, עשיר, יערם, יעזר, תחרע, תרועה, רעדה, יריעה, עצר, עזר, גער, רצע, עמר, ירבעם, ערב, יעיר, ערף, עדריאל, מער, ירבעל, יער, ירקעם, ערץ, ערוגה, רגע, יריעה, עורב, מערה, עזריה, עמרם, עופרת, זער, מרגוע, לערן, מגערת, צוער, עובר, מערכה, ערל, עגור, עטרה, נער, נערץ, השתרע, עורה, עכרן, עור, עוכר, עברי, עפר, עזר, עזריאל, עורב, עכר, עקד, ערד, עירה, עזריקם, ענר, ערד, עמיר, עמר, עכבור, עצרת, ערום, עפרה, עפרים, עמרם, ערבה, ערל, עקרון, ער, ערב, ערוץ, ערפה, ערה, ערוד, ערוה, ערך, עשתרות, עריסה, ערץ, ערירי, צוער, ערלה, ערמה, ערער, עשר, רבוע, ערש, עשיר, עשירי, פרעש, רעב, פעור, פרע, פרעה, קרקע, רעי, צעיר, צרעה, צרעת, רענו, רביעי, רבע, רעות, שנער, רעו, רעואל, רעמסס, תרביעי, רעיה, רעל, רעמה, שעיר, רעש, רקע, תער, תרועה, שרוע, ערב, תערג. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

אזק, כמו שנאמר בקרא "אסור באזקים", וב־פרטות, כמו שהאותיות עצמם מעידים, שכח האזקים - האזק הוא כח שחל על האז וזהו אזק אז-ק, כלומר שהוא אוזק, קושר ואוסר בבחינת "בית האסורים" את עצם מדרגת האז, ומונע ממנה להתגלות בשלימות.

שורש מדרגת ההווה שרשי הדברים, כי־דוע, אז הוא על שם העתיד כמו שנתבאר בכל שורשי האז עד השתא, והרי אדם הראשון נברא ביום שישי דמעשה בראשית, כמו שדורשים חז"ל על הפסוק "אחור וקדם צרתי - אחור למעשה בראשית" וכמבואר בגמרא בסנהדרין, אילו אדם הראשון היה זוכה הוא היה נכנס מיד לסעודה ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים,

והרי שמצד כך, א"כ, לא היה מהלך של עתיד אלא היה נגלה שם הוי"ה בבחינה שהוא הוה תמיד, ואדם הראשון היה דבק בהווייתו יתברך שמו,

אבל כאשר הוא אכל מעץ הדעת, שזהו היפוך האותיות של שורש המילה עתיד - עתד, הרי שהוא איבד את מדרגת ההוה, בבחינת מה שאומרים חז"ל "לא כשם שאני נקרא אני נכתב, נכתב הוי"ה ונקרא אדנות", כלומר ההווי"ה - ההוה נעלם, ועל ידי כן נעתק אדם הראשון ממדרגת ההוה והופך כולו להיות פונה למציאות העתיד, והיינו שההוה נתרקן מתוכנו הפנימי, ונעשה שאיפה תמיד לע־תיד, נעשה תקוה, נעשה שאיפה למציאות של העתיד.

מהות ההתמעטות לק' אמה הגמ' בחגיגה דורשת על הפסוק שהובא לעיל "אחור וקדם צר־תני ותשת עלי כפכה", שמתחילה היה קומתו של אדם הראשון מקצה השמים ועד קצה השמים, - או בלשון אחר - מן השמים לארץ, שזה קומה שלימה, וכאשר הוא חטא התקיים בו "ותשת עלי כפכה שהקב"ה, עמד ומיעטו - ושיעור המיעוט שהוא יהא ק' אמה.

ולפי"ז, מה שמונח באז - ק' שבאזק, שהאזיק שהוא הכח האוזק, זהו הק' שבאזק שזה בחינת מה שקומת אדם הראשון נעתקה למדרגה של ק' אמה, זה גופא כח האזיקות שמתגלה. וא"כ, ממדרגת ההוה נעשה מהוה מציאות של אז - ק, כלומר נעשה עתיד שזהו האז באז עצמו יש הגבלה מכח מדרגת הק'.

וביתר חידוד, קודם החטא קומתו של אדם הראשון היה מקצה השמים ועד קצה השמים ומן השמים לארץ, וכאשר הוא חוטא הוא מצטמצם בגבולותיו וכל שיעור קומתו הופך להיות ק' אמה,

כלומר, שיעור הקומה של ק' אמה, הוא המהות של קומתו שבמקום שהקומה שלו תהיה קומה מלשון תקומה, היא הפכה להיות בבחינת הק' שבקומה, זוהי כל קומתו.

ומהות הק' מתפרשת בכמה פנים, ראשית, הרי מעיקרא, הוא היה בגן עדן והוא נתגרש מגן עדן לחוץ, כלשון הפסוק "וישלחו ה' אלקים מגן עדן לעבוד את האדמה אשר משם לוקח", ומצד כך האות קו"ף בהיפוך האותיות זה פוק שהוא צא בארמית כלומר, הוא דבק במדרגת הקו"ף וזה גופא הפוק שמוציא אותו ממקום גן עדן, וא"כ, הוא יוצא ממקום פנימיותו שבתוכו הוא נמצא, למציאות של חוץ - פוק לחוץ.

ויתר על כן, מהי מהות ההוצאה לחוץ? על המד־רגה שקודם החטא נאמר בקרא "ועץ החיים בתוך הגן" וכמו שאומר התרגום "במציעותא דגנא", והיינו שאדם הראשון היה בנקודת האמצע וכאשר הוא חוטא, הוא יוצא מנקודת האמצע שזהו האמ־צע של הגן - נקודת המרכז של הגן, והוא יוצא לסביבות מציאות הגן.

ונחדד, יש את מה שהקב"ה מגרש את אדם הראשון מתוך גן עדן מחוץ מגן עדן, אבל עוד קודם לכן, בעצם האכילה עצמה, הוא יוצא מ"מציעותא דגנא" להיקף של הגן,

ומצד כך, האות קו"ף במילוי היא אותיות היקף והיינו שהוא יוצא לבחינת ההיקף שבדבר, כל־מר, מה שקודם לכן הוא היה במדרגת הנקודה האמצעית שהיא מרכז הכל שהיא התכלית שהכל מכוון אליה, כמו שהרחיבו רבותינו על בחינה זו של נקודת המרכז שכולם מכוונים אליה בבחינת מחול וכדברי חז"ל, שעתידי הקב"ה לעשות מחול לצדיקים והוא יושב ביניהם בגן עדן וכולם מחוו באמצע, וא"כ, זוהי נקודת המרכז שהכל מכ־וון אליה, וע"י החטא, האדם יוצא משם והופך להיות בבחינת "רשעים סביב יתהלכון" שה"סביב" זהו ההיקף שבדבר, וזה גופא ההגדרה שהוא הפך להיות קו"ף אמה.

יש ק' אמה מצד שיעור של אורך שזה ההב־חנה של הקו שבקומה והקו שבקו"ף שזהו שיעור הדבר באורך, אבל יש את תפיסת ההיקף שמת־גלה בקו"ף, שבמקום להיות בנקודת המרכז, הוא משתנה ויוצא לנקודת היקפו בבחינת "רשעים סביב יתהלכון".

גדר תפיסת ההקפה שמתולדת החטא ויתר על כן, כאשר הוא יוצא למדרגת ההיקף הרי שהוא יוצא לתפיסת ההקפה, כלומר - הרי בלשון

תורה בכללות, יש ללשון של הקפה עוד משמעות ששייכת לענייני דידן, ראשית, יש לו משמעות של הקפה מלשון של עיגול כמו שנתבאר שזה במה שהוא יוצא מנקודת המרכז להיקף שלו, אבל יש את המשמעות של הקפה במונח של קניה בהקפה "פרע הקפותיו" וכדו', ומדוע זה נקרא הקפה? כי כשהוא משלם מיד, הוא נותן תמורה למה שהוא קיבל, אבל כשהוא אינו משלם בעדו מיד, א"כ, הרי הוא הולך ולבסוף חוזר לכאן בשביל לפרוע, על שם כן זה נקרא הקפה, וזהו ה"פרע הקפותיו" שנאמר אצל אברהם אבינו שכאשר הוא חזר הוא פרע הקפותיו, כלומר לאחר שהוא עושה את הסי־בוב, אז הוא פורע את ההקפה.

ובלשון אחרת והיינו הך - כשאינו לאדם ממון לשלם, האפשרות שלו לשלם הוא ע"י שהוא הולך לעשות סחורה שזה מלשון "סחור סחור" בארמית שתרגומו "סביב סביב", ומכח שהוא קונה בהק־פה הוא עוסק בסחורה - בפרקמטיא, ועל ידי כן הוא מרויח ממון והוא חוזר ומשלם את מה שהוא התחייב לשלם בתחילה, זהו גדר של כנעני בלשון תורה שמשמעותו הוא סחור, שהוא מקיף לצורך הסחורה.

ולענייני דידן, הבנת הדברים - מה שקודם החטא היה בבחינת "היום לעשותם ומיד לקבל שכרם" בבחינת "עולמך תראה בחי"ך", שבתוך החיים עצמם הוא דבוק ב"מציעותא דגנא", שזה הדביקות במציאותו יתברך שמו, ועל אף שהיה את הבחינה של עתיד באופן של "ילכו מחיל אל חיל", אבל המדרגה של ההוה היתה "היום לעשו־תם ומיד לקבל שכרם" בבחינת "שלושה הטעימן הקב"ה בעולם הזה מעין עולם הבא, אברהם יצחק ויעקב שנאמר בהם בכל, מכל, כל" כמו שאומרת הגמ' בסוף פ"ק דב"ב, וכברכת חכמים בפ"ק דברכות "עולמך תראה בחי"ך", כך היה צורת אדם הראשון קודם החטא.

וכשחל מציאות של חטא, מתגלה מהלך של "היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם", וב"למחר" יש גם מחר שהוא לאחר אלף שנים כדברי חז"ל ש"יומו של הקב"ה אלף שנים", וכל מהלך הב־ריאה הופך להיות שהשכר כולו הוא באופן של הקפה,

ובלשון אחרת והיינו הך - האדם עובר תהליך של גלגולים ושל היקפים ואז הוא מקבל את שכרו, כלומר - זה לא רק כפשוטו, היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם כדוגמת אדם שמוכר ומ־קבל את התמורה לאחר זמן שזה נקרא הקפה, אלא שכיון שנתארך סדר ימות עולם מהוה לע־

והרי עשרה בהתפרטות שלהן זה ק' אמה שהרי האות י' מקבילה לאות ק', כידוע מאד בדברי חז"ל שבאותיות, היחידות - עשרות ומאות מקבילים אחדדי, וזה ההקבלה של האותיות אי"ק, בכ"ר וכן ע"ז הדרך. אבל מ"מ א"כ, שיעור קומתו של האדם הפך להיות ד' אמות,

שיעור ד' אמות משורש ד"א של מת

מצווה ועכשיו בהגדרה חדה - מה שהאדם הפך להיות ד' אמות זה מכח השיעור של "מת מצוה קונה מקומו", זה יסוד הדין של ד' אמות ושאר הדינים של ד' אמות שנאמרו הם ענפים מאותו יסוד, ומאפיה יסוד הדבר ששיעור קומתו ד' אמות? כיון שמעיקרא ששיעור הקומה שלו היה מקצה השמים ועד קצה השמים ומן השמים לארץ, זה היה שיעור, של אדם חי שע"ז נאמר "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה" שזה השיעור של צורת אדם חי שנאמר ביעקב אבינו וכדברי חז"ל "יעקב אבינו לא מת" אלא "דמות תם חקוקה בכסא", כלומר - הסולם עצמו הוא יעקב וכמו שאומרים חז"ל "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה" - דא יעקב, שיעקב עצמו, שהוא מעין שופריה דאדם הראשון כמו שאומרת הגמ', הוא הסולם, וכמו שאדם הראשון היה מהארץ לשמים כך גם יעקב אבינו הוא "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה", אבל שאר בני אדם שאין להם את אותה מדרגה, הם "כקוף בפני אדם", אין להם את ה"שופרא" מעין שופריה דאדם הראשון, ולכן צורת מראיתו, ולפי"ז צורת קומתו ומהות קומתו אינה אלא מציאות של ד' אמות, וזה שורש הבחינה של ק' אמה כמו שנתבאר. וא"כ שורש הד' אמות, זה מדין "מת מצוה קונה מקומו".

וכאשר האדם נמצא במדרגה של שבת, כיון שביסודה של השבת כתוב "אל יצא איש ממקומו ביום השבת" "שבו איש תחתיו" הרי שכל הבני אדם צריכים להיות כל אחד במקומו שלו, ומצד כך, כמו שחידדו רבותינו מי שנמצא ברשות הר"ב ביום בשבת מתגלה אצלו תפיסת המיתה שאין לו מציאות של קיום, ולכן יש לו שיעור של ד' אמות מאותו מציאות של "מת מצוה קונה מקומו", כלומר - כשהוא נמצא בשבת באופן שאין לו את הרשות היחיד שלו, הרי שבמקום שהוא נמצא הוא קונה את הד"א מעין דין של "מת מצוה קונה מקומו", יש "מת מצוה קונה מקומו" קבוע ויש "מת מצוה קונה מקומו" לשבת קודש, הוא הרי לא יכול לילך ממקום למקום באופן שיש עליו חפצים האסורים בטלטול ברה"ר, וא"כ הוא כמו מת מצוה שהוא קונה את המקום שבו הוא נמצא לשעה, זה גדר הדין של ד' אמות ברה"ר [ויש בד-

קים עשה את האדם", עכשיו מהלך האדם הוא מה שנאמר בו "כי האדם הולך אל בית עולמו", וכל מציאות החיים היא "החיים יודעים שימותו", זה מציאותם.

גדר שיעור מקום של ד' אמות ולפי"ז,

נתבונן להבין ברור - מעיקרא שיעור קומתו של האדם, כלשון הגמ' שהובא לעיל, מקצה השמים ועד קצה השמים ומן השמים לארץ, וכאשר הוא נתמעט, כפשוטו היינו במה שהוא העמידו על ק' אמה, אבל בעומק יותר, הגדרת הדבר כמו שמד בואר בדברי רבותינו, ונחדד את הדברים - שיעור האדם הופך להיות ד' אמות, [ויש מחלוקת בגמ' האם שיעור הד' אמות של האדם זה מחמת תנועת איבריו, או בכדי שיהא לו את האפשרות לפשוט ידיו ורגליו].

ולענין כמה וכמה דינים מצאנו את יסוד הדין של ד' אמות, מצאנו את זה לגבי שיעור שבת לענין שכל אדם ואדם יש לו ד' אמות ברשות הרבים - זה מיסוד הדין דאורייתא וכמו"כ מצאנו תקנה מדרבנן שד' אמות של אדם קונות לו בכל מקום, וזהו שם הדין שמצאנו ש"מת מצוה קונה מקומו" שהוא קונה את הד' אמות שלו, - ומכאן ואילך סדר הדבר הוא שמקום של כל אדם הופך להיות ד' אמות, ולדוגמא בעלמא, לגבי מה שנאמר בגמ' שהקובע מקום לתפילתו אלקי אברהם בעורו, מה שיעור המקום של "קובע מקום" הרי הוא לא יכול לצמצם לעמוד באותו מקום בדיוק? - אלא, כמו שהביאו הפוסקים, השיעור של הקביעות מקום הוא ד' אמות, שאז זה עדיין נקרא אותו מקום וכן יש כמה וכמה דוגמאות לזה שכל הד' אמות נחשב לאותו מקום בגדרי תורה, ומ"מ א"כ, זה שיעור קומתו של האדם זה שיעור קביעות מקומו.

ולפי"ז בהבנה בהירה, הרי לכא' אינו מובן, שהרי הקומה של האדם הפכה להיות ד' אמות וזוהי כל קומתו של האדם, ואיך זה מתיישב עם דברי הגמ' שאומרת שמיעטו לק' אמה? - אלא, כמו שסידרו רבותינו כידוע, ברשות הרבים יש לאדם ד' אמות כפשוטו, אבל ברשות היחיד אמר שמלבד הדין שצריך שתהא רחבה ד' צריך שגם גובהה יהא עשרה, ולכא' מה שמד' ברוחב נעשה עשרה בגובה זהו משום שד' בנוי על א' ב' ג' וד', כלומר - כשנצרך מנין של א' וב' וג' וד' עולה בידינו מנין של עשרה, זה גדר השיעור של רשות היחיד וכמו שאומרים חז"ל להדיא שהרוחב והגובה של רה"י זה לא שני שיעורים נבדלים אלא מהרוחב עצמו נעשה מציאות של גובה, שמהד' נעשה מציאות של עשרה,

תיד דהיינו מששה ימים לשית אלפי שנין, שזה הרי עומק ההגדרה שמה שהיה בהוה יום אחד הוא מתפרט והופך להיות אלף שנה, ואז הוא הופך להיות עתיד, וממילא מכאן ואילך, כל צורת הדב-רים היא באופן של הקפה,

כלומר, אף ש"מי חיינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה", אבל ע"י "רזא דגילגוליא" האדם שייך לכל ימות עולם ע"י שהוא חוזר ומת-גלגל עוד פעם, ומכח כך כל תפיסת נפשו הפכה להיות גלגול מלשון גלגל בבחינת היקף, כאן מונח עומק מדרגת הנפילה של "ותשת עלי כפכה" שנעשה המציאות של ההיקף מכח גילוי הקו"ף.

ובעומק יותר, המילה קו"ף עצמה היא נוטריקון קו-פה, כלומר, קו הוא מלשון תקוה שהוא מקוה להיות פה, איפה שהוא היה קודם לכן, והיינו, וכא-שר הוא נתרחק ממדרגתו, אז נעשה אצלו תקוה לחזור למקומו הראשון, ההשתוקקות לדבר שהיה ונאבד ותקותו היא לחזור למקומו, זה הקו-פה שמתגלה בקו"ף.

גדר ה'קוף בפני אדם' שמתגלה בקו"ף

זאת ועוד, קו"ף הוא מלשון הבע"ח הנקרא קוף, שמהותו הוא כלשון חז"ל "כקוף בפני אדם" ביחס לאדם הראשון וכן ע"ז הדרך, כלומר כשהוא הפך להיות במציאות של ק' אמה, מה שמעיקרא הצו-רת אדם היה במדרגה של "נעשה אדם בצלמינו כדמותינו", "בצלם אלקים עשה את האדם", אבל כאשר הוא נופל, הוא נופל מהמדרגה העליונה הזו של "בצלם אלקים עשה את האדם" וכל מדרגתו הופכת להיות "כקוף בפני אדם", זוהי מדרגת "ותשת עלי כפכה" שעמד הקב"ה ומיעטו על קו"ף אמה, כלומר, קו"ף אמה זה שיעור, אבל קו"ף אמה זה מהות, והמהות של ק' אמה היא, שהפנים שהתחדשו לו בתולדת החטא, הם אינם הפנים שהיו לו במציאות שהיתה קודם לכן אלא כולו הופך להיות "כקוף בפני אדם".

וביאור הדברים, מעיקרא נאמר "נעשה אדם בצלמנו כדמותנו", "בצלם אלוקים עשה את האדם" מעין צלם ודמות של מעלה, וכמו שנאמר בקרא "אני אמרתי אלקים אתם ובני עליון כול-כם", והיינו שה"אלקים אתם" שהיה מעיקרא זה ה"בצלמנו כדמותנו", ה"בצלם אלקים עשה את האדם", אבל כאשר חל כח הקלקול של מציאות החטא שגרמה ל"ותשת עלי כפכה" שנתמעט קומתו, הרי שנתמעט הדמות, ומכאן ואילך בכל צורת האדם חל מציאות של התמעטות. מה שקו-דם לכן הוא היה במדרגת עץ החיים שנאמר בו "ולקח מעץ החיים וחי לעולם" מכח "בצלם אל-

ברי הבעה"מ כידוע, שהקביל את דין ד"א ברה"ר לדין של ד' אמות של אדם קונות לו שתיקנו חז"ל].

גדר חדל שמגיע עד מקום הדלת מב-

חוץ אבל מ"מ א"כ, המציאות של קומתו הופכת להיות בשיעור זה של ד' אמות, ומה הגדרת הדבר? - אדם הראשון התגרש מגן עדן, וכמו שהוזכר בראשית הדברים יש את עצם המהלך שהוא יצא מנקודת האמצע להיקף, שזה הקו"ף בבחינת היקף - הקפה, והמהלך השני, שהוא לא רק נשאר בתוך גן עדן באופן של הקפה אלא הוא נתגרש מגן עדן בבחינת פוק, וכשהוא בחוץ א"כ שיעור מקומו הוא ד' אמות,

והרי שם נאמר שהקב"ה שם את הכרובים ואת להט החרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים, שנעשה כח מונע מלהיכנס למציאות של פנים.

ולפי"ז ההגדרה המדוקדקת היא - הוא נתגרש מבפנים לחוץ, וכל מי שנמצא בחוץ ולא יכול להיכנס לפנים, נקרא כסדר בלשון חז"ל "מחזור על הפתחים" בבחינת עני, ולכן כל עני נקרא גם דל כי הוא שייך רק לדלת של הבית והוא לא יכול להיכנס לפנים, הוא מחזור על הדלתות באופן שהוא נמצא במקום הפתח ואז הוא מגיע עד מקום הדלת שהיא מלשון דלות, כל מי שאינו שייך ל"בפנים" אלא שייך ל"בחוץ" הוא בבחינת עני, והשיעור של "בחוץ" שבו הוא עדיין יכול להתקרב לפנים, אינו אלא עד המציאות של הדלת, וזהו הגדר של דל.

כמו שנאמר בבע"ח שבא לגבות את משכנו "בחוץ תעמוד והאיש אשר אתה נושה בו יוציא אליך את העבוט החוצה", מעין כך מתגלה ביסוד הדבר בכל עני, שהמקום שאליו הוא יכול להגיע הוא רק עד מציאות הדלת, ועל שם כן כל עני נקרא דל כי הוא מחזור על הפתחים וא"כ, הוא מגיע עד מקום הדלת מבחוץ,

אם זה באופן שהוא כבר נכנס מהדלת ולפנים, א"כ, מציאותו כאן היא כבר לא מדין עני אלא מדין אורח, ומה שבעה"ב הכניס אותו זה לא מדין צדקה אלא מדין אחר בבחינת מה שאשתו של מר עוקבא היתה נותנת ריפתא "דמיקרבה הנייתה", כלומר - מר עוקבא עצמו היה נותן מעות בדלת, אבל היא היתה מכניסה אותו לבפנים שאז זה כבר דין של אורח שנכנס לתוך הבית,

ומ"מ א"כ, כשנותנים מעות למי שמחזור על הפתחים, העני נמצא במקום הדלת כמו שנתבאר, ועל שם כן כל עני נקרא דל, וא"כ, מה שמידת דלות נקראת דלות, זהו משום שהיא נוגעת עד

מקום הדלת, מן השפה ולחוץ ולא מן השפה ולפנים, זה מקום הדלות.

גילוי הדלות שחל בדל"ת ולפיכך, ברור,

בהקבלה למה שנתבאר השתא - השיעור של ד' אמות עניינו, שהוא באופן של דל זהו ה"דל"ת אמות" - הוא הופך להיות בבחינת דל שמגיע רק עד מקום הדלת שהוא לא יכול להיכנס לפנים.

וזה מה שהקב"ה שם את הכרובים ואת להט החרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים, שאז אי אפשר להיכנס יותר למקום הפנים, ותמיד נשארים בחוץ, במדרגה של הדלת, וכשאי אפשר להיכנס, זה ה"דל"ת אמות" שיש לאדם בחוץ שהאדם נשאר בתוכו.

ובלשון אחרת והיינו הך, הרי כמו שנתבאר בראשית הדברים, מעיקרא הכל היה במדרגה של הוה, ומצד כך הגילוי של שמו יתברך - גילוי שם הוי"ה לא היה במדרגה של עבר הוה ועתיד אלא במדרגה של הוה תמיד, זה מה שהיה מעיקרא,

אבל כאשר חל מציאות הקלקול שנהפכה מציאות הוה למציאות של עבר הוה ועתיד, וכמו שנתבאר שזה נקרא עתיד מלשון דעת בבחינת עץ הדעת, הרי שנעשה שורש של דלות בדל"ת אותיות של שם הוי"ה - וזוהי הדלות העיקרית, השורש של כל הדלות, ומכאן ואילך מתגלה "לא כשם שאני נכתב אני נקרא, אני נכתב בהוי"ה ונקרא באדנות" וזה ההשגה שלנו בשורש השורשים, כל התורה כולה היא שמותיו יתברך שמו, ושורש כל שמותיו שהוא שם העצם, זהו שם הוי"ה ברוך הוא, שמו המפורש, והדלות חלה בשורש הדבר, ביחס לשמו יתברך, זה ד' שבמילוי הוא דל"ת, מלשון דלות, כי מתגלה הדלות של מציאות שמו יתברך בערכינו, בהשגתנו שלנו באופן של קריאת שמו ית' ש"לא כשם שאני נקרא אני נכתב", ונע- שינו דלים במציאות קריאת שמו - כאן מונח עומק נקודת הדלות שחלה דל"ת.

וכמו שנתבאר, הד' אמות שמתגלים בדין של קניינים במה שיש לאדם קנין בד' אמותיו, הם משורש הד' אמות של מת מצוה שקונה מקומו. וביאור הדברים - הגדרת "מת מצוה" היינו שהנ קודה הפנימית נעלמת ומה שנשאר זה רק החיצוני ניות, כלומר - הנשמה נסתלקה ונשאר רק מציאות של גוף, זה הגדרה של מת, ומה שהוא נקרא "מת מצוה" כי במילה מצוה, האותיות מ' וצ' שבה בא"ת ב"ש זה יי' וה' - הרישא של שם הוי"ה והו' וה' שבמצוה זה הסיפא של שם הוי"ה כידוע עד מאד בדברי רבותינו, וא"כ, מצוה זה אותיות הוי"ה

רק ששני האותיות הראשונות נתהפכו מיי' - ה' להיותו מ' - צ' באופן של א"ת ב"ש,

וזה ההגדרה של "מת מצוה" שמת מצוה הוא ההעלם של שם הוי"ה, יש אופן ששם הוי"ה נעלם באופן של "לא כשם שאני נקרא אני נכתב" שזה הופך מהוי"ה לאדנות, ויש אופן ששם הוי"ה נעלם מכח הא"ת ב"ש, שהי' וה' של שם הוי"ה מתהפכים והופכים להיות במקום יי' וה' למ' וצ' שהם אותיות השורש של המילה מצוי שהפך להיות צם מלשון צמצום, וא"כ, זה הבחינה של "מת מצוה קונה מקומו", מת מצוה הוא מי שנתגלה אצלו ההסתר, ההעלם, מי שאצלו נעשה הבחינה של מת, ושורש המיתה, בערכינו ובהשגתנו שלנו, הוא שם הוי"ה הבלתי מושג לנו, שההעלם שלו הוא שורש המיתה, זהו מה שמת מצוה קונה מקומו, שזה השורש ששיעור מקומו של אדם הוא כמת הוא הופך להיות ד' אמות כמו שנתבאר, ושורש הדבר חל בד' אותיות של שם הוי"ה בשתי הפנים שנוכרו.

זהו א"כ, השורש של מציאות ה"אזק", כמו שנתבאר, שורש האזק זהו הכח שאזק את האזק - שמעלים ומסתיר את מציאות האזק והופך אותו לנעלם, מכוסה ובלתי גלוי, ומכח כך, אין לנו את הגילוי של הוה כסדר, אלא הזמן נהפך להיות מציאות של עבר ועתיד, ודייקא עתיד שזה בחינת אז, ויתר על כן, הוא מעכב את גילוי העתיד שזהו הציפיה לביאת המשיח שיש בה עיכוב, שעי"ז נאמר "אע"פ שיתמהמה אחכה לו כי בוא יבוא", ומ"מ העתיד נעלם בבחינת "ליליבי גיליתי לפומי לא גיליתי", שיש כח שאזק את העתיד ונעשה בו הסתר, זה מקום האזק כמו שנתבאר.

'חוקת התורה' - הכח שאזק את הט-

עמי תורה ובלשון אחרת והיינו הך, יש ציור של קודשא בריך הוא שזהו האזק מצד שמו יתברך כמו שנתבאר עד השתא, ויש ציור של האזק שזה האזיקים שמתגלים בתורה עצמה שזהו כח החוק שבתורה - "זאת חוקת התורה - חוקה חקקתי לך ואין לך רשות להרהר אחריה", זה נאמר ביחס לפי רשת פרה אדומה שבאה לטהר את מי שנטמא מטומאת מת, והיא הנקראת 'חוקת התורה'.

וכמו שברור - כל דבר, יש בו אופן של מצוה, שאם לא היה בו את אותו אופן של מצווה א"כ הוא לא היה יכול להיות קיים, ומצד כך מהו היסוד של מצווה שמתגלה אצל מת? - יש את הגדר של "מת מצוה" שעצם המת עצמו הופך להיות "מצוה" וזה גופא תיקונו במה שהוא הופך להיות מצוה שזה הדין של 'מת מצוה הכל קרוביו' לענין התעסקות

בו, יש את האופן של מי שמטפל במת שזה בגדר של מצווה שהרי מי שעוסק בצרכי המת פטור מן המצוות מד"ן "עוסק במצוה פטור מן המצוות",

בעומק, דייקא בד"ן של אונן שהוא פטור מן המצוות, אחד מן הטעמים שמבואר בירושלמי הוא משום שהוא טרוד בצרכי המת ובכבודו של מת, כי כאן מונח השורש העמוק של "עוסק במצווה פטור מן המצווה", כלומר - מה שיסודו של הדין 'עוסק במצווה וכו' נאמר באונן היינו בשביל לגלות שאע"פ שהמת מצד עצמו הופך להיות חפשי מן המצוות מ"מ הוא מחדש מצוות אצל אחר, ואף שמצד אחד אדרבה, כיון שהוא חפשי מן המצוות לכן גם מי שנטפל אליו נעשה חפשי מן המצוות ולכן אונן פטור מן המצוות, אבל מהצד השני גדר הדבר שהוא מחדש מצוות לאחר, והיינו שהמת גופא מחדש מציאות של מצווה למי שנטפל למת, וזהו גופא תיקונו של מת במה שהאחר נטפל אליו.

אבל זה לא תיקון שלם, ולכן מי שמטפל במת הופך להיות טמא מת, ופרשת פרה אדומה שהיא חוקה - "חוקה חקתי לך" שבאה לטהר את הטמאים מטומאת מת היינו שהיא באה לטהר את כח הדבר הנעלם שנמצא במציאות המת שהוא יוצר את המציאות של ההסתר שבטומאת מת.

ראשית בדרך רמז ולאחר מכן בהבנה - המילה אזק עולה בגימטריא חק, כלומר - החקיקה הפנימית היא במה שהחק הוא דבר שאין השכל משיגו וזה גופא נקרא לאזוק את גילוי פנימיות התורה. בכללות יש את טעמי התורה שמתגלים בתורה ויש את מה שנעלם ובפרטות ביחס לפרשת פרה אדומה אומר הקב"ה למשה רבינו "לך אני מגלה טעמה לאחרים אין אני מגלה טעמה" וא"כ לאחרים היא בגדר חוק, והחק שמתגלה זהו כח האזק, הכח שאזוק מעלים ומסתיר את מציאות פנימיות הטעמי תורה.

יש את שורש האזק בו יתברך שמו, שזהו הכח שאזוק את שם הוי"ה כמו שנתבאר בהרחבה לעיל, אבל בהשתלשלות של אוריתא בבחינת "קודשא בריך הוא ואורייתא חד" הוא אזוק את פנימיות הגילוי של מציאות הטעמי תורה, כלומר - הרי הטעמים זה הדבר הפנימי שבתורה שבידוע נחלקת לטעמים, נקודות, תגין ואותיות, ופנימיות השגתינו בתורה היא במדרגת טעמי תורה, וההעלם וההסתר של הטעמי תורה, הוא נקרא אזק - אזיקים, הכח האזוק את עצם מדרגת גילוי הטעמי תורה.

והמקום ששם זה מתגלה בעיקר, זהו במקום

של מת שזהו פרשת פרה אדומה שמטהרת את מי שנטמא בטומאת מת שכח הטהרה שלה היא מכח מדרגת חק, ואופן הטהרה שמתגלה הוא במדרגה של אזיק בבחינת "אסור באזקים".

ה'אזק' דקדושה - גילוי עומק כח הח-יקה שמונח בעצם הדבר ובלשון אחרת והיינו הך, הגדרת עומק הטהרה שמתגלה בפרשת פרה אדומה שזה עומק מציאות החקיקה היא בעצם מה שהדבר נעשה אזוק שע"י כן, הוא גופא מחובר ומקושר, כלומר - כשהדבר חקוק, הח-יקה לא יכולה להיפרד מהדבר, משא"כ בדבר שנמצא ע"ג דבר אחר באופן שהוא דבוק בו, הוא בר היפרדות, זה ההבדל בין אותיות כתובות לאותיות חקוקות, כשאותיות כתובות באופן שהם בולטות, הרי שאפשר כביכול להסיר אותם, הם הצטרפו למקום שע"ג הם כתובים אבל אפשר להסיר אותם ממנו, אבל אם זה באופן של חקיקה, א"כ הוא מונח בעצם מיניה וביה בתוך הדבר, זה עומק האזיקה של קדושה וזהו האזק שהוא בגימטריא חק כמו שנתבאר, שהצירוף של מה שהדבר אזוק אליו הוא באופן של חקיקה בדבר שהוא בלתי מתפרד, זה עומק נקודת הדבר וזה שלימות ההארה שמתגלה.

מה שכפשוטו מצד מהלכי הקלקול שבאזק מתגלה האז - ק כמו שנתבאר עד השתא בסי-עתא דשמיא, שזהו שורש חטאו של אדם הראשון שנאמר בו "ותשת עלי כפכה", שהוא נתמעט לק' אמה, שזה ה"כפכה" - כף בגימטריא ק' כלומר - מה שזה מתמעט לק' אמה היינו מצד הכיפוף שיש בכף היד שמכח כך היא נקראת כף מלשון שהיא מתכופפת, כי כף היד זה האבר הקל שמ-תכופף באדם, [יש גם בחינה של "כפיפות קומה" אבל עיקר הכפיפה מתגלה בכף היד ששם מתגלה שורש ה"כפיפות קומה" של ה"ותשת עלי כפכה"].

אבל כשזה מתגלה מצד מהלכי התיקון, כמו שנתבאר, מתגלה המדרגה שהדבר אזוק ומחובר אליו באופן שהוא חקוק בו,

עומק מדרגת ה'מחוקק' של משה רבינו - וזה עומק מדרגת התורה שנקראת חוק והיא ניתנה ע"י משה שנקרא מחוקק כמו שנאמר בקרא "שם חלקת מחוקק ספון", זהו מקום קבורתו של משה רבינו, ודייקא אופן הקבורה במקום של "חלקת מחוקק ספון", לא היה באופן של טור מאת מת בבחינת "מת מצווה" שנתבאר, כי הרי לא היה את גדר המצווה של קבורה אצל משה רבינו, אלא הקב"ה בעצמו נטפל למשה רבינו,

-למה שאין גדר של "טמא מת" ממשה רבינו, כי אצלו נאמר "לך אני מגלה טעמה", וא"כ לא צריך פרשת פרה אדומה בשביל לטהר את מי שנטמא ממשה רבינו.

ומונח כאן עומק נפלא במדרגתו של משה רבינו, כפשוטו, ה"לך אני מגלה טעמה", היינו שעיקר טהרת הטמא מת זהו עיקר פרשת פרה אדומה, ולמשה רבינו התגלה טעם הדבר, אבל בעומק, ההגדרה היא הרבה יותר עמוקה, כש-מתגלה הטעם, הרי שכבר אין גדר של טומאת מת מתוך אותו דבר, וזהו מיתתו של משה רבינו ש"איכרי מחוקק" שנאמר דייקא ביחס למקום קבורתו - "כי שם חלקת מחוקק ספון", ומצד כך - מה שאצל כל אדם, יש לו ד' אמות של 'מת מצווה קונה מקומו' וזה שיעור קומתו, אצל משה רבינו מתגלה התיקונו "ולא ידע איש את מקום קבורתו", וא"כ, אין לו ארת הד' אמות של מקום הקבר שהוא קונה אותם בגדר קניינים כי הרי לא נודע מקום הקבורה, וא"כ אין לזה שיעור של קנין, וודאי שכפשוטו הגדר הוא שהוא קונה רק שאנ-חנו לא יודעים איפה הוא קנה, אבל בעומק, ברור לכל בר דעת שלא כך הם פני הדברים, אם אין לו מקום מבורר ממילא לא שייך שם מציאות של קנין, והיינו שמשה רבינו חוזר ומתעלה מן הארץ לשמים, שזה מה שהוא עולה ארבעים יום ג' פע-מים ומקבל את התורה, הוא "איש השמים" כי הוא מקצה השמים ועד קצה השמים ואצלו מתגלה כל מהלך התיקון.

זה מדרגתו של משה שהוא נמצא באז - "אז ישיר משה", כלומר - ה"אז ישיר משה" היינו שמשה רבינו מתקן את האזק והוא מגלה את זה באופן של חק - חקיקה שזה מה שנאמר בו "חלקת מחוקק ספון", והוא מגלה את שאזוק את זה ואז זה נהיה בלתי נפרד אלא מחובר מיניה וביה, ומצד כך, הד' אמות המתגלים הם לא באופן של ד' אמות של מת דקלקול, אלא באופן של "אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה" בבחינת "הליכות עולם לו" - "ילכו מחיל אל חיל",

וזהו א"כ שלימות ההארה של האזק שמגלה את עומק החקיקה של הדברי תורה, באופן של חי-בור עצמי לדבר, בלתי נפרד, זה אזוק, אבל זה לא "אסור באזקים" מצד "בית האסורים" של האיסור, אלא מצד מדרגת "אסור ברהטים", מצד שלימות תוקף האהבה של החיבור, "חלקת מחוקק ספון".

■ **המשך בע"ה בשבוע הבא מהסדרה הש-בועית של בלבביפדיה עבודת ה' פנימי**

מילון ערכים בקבלה • בת

טעם נוסף מדוע נקראת בת, כי בה מדרגת בת קול, ודו"ק, שביחס לכל אחד מן ההבחנות הללו נקראת בת.

וטעם נוסף שנקראת בת, מצינו בתיקונים (הקדמת תיקוני הזהרה) בראשית - בת-ראשי. ופירש בגר"א (שם) וז"ל, פירוש, שאלו השתי מלות הן אותיות בראשית וכו', ור"ל כאן, בת - מלכות, ראשי - חג"ת, דאינון ראשין דמתמן מתחיל בניינא דעלמא כנ"ל, והיא בת של הראשים (בחינת "רביעאה לתלת דרגין" כנ"ל), ומצד "שביעה לשית", נקראת "בת שבע". וכלשון הגר"א (תיקון י"א מתיקונים אחרונים) בת שבע, שנכללת מכל השבע, עכ"ל. ועיין עמך המלך (שי"ג, פרק כח). וזוה"ק (רע"מ, בהר, קח, ע"ב). ותיקונים (תיקון כ"א, נו, ע"א).

ועוד. עיקר גילוי מלכות, נוק', אורות הנקודים, יצאו מן העינים כנודע. ובפרטות יצאו מן מלכות שבעין, הנקראת "בת עין". וכמ"ש הגר"א (תיקון י"א מתיקונים אחרונים) וז"ל, בת עין, מלכות. ועין עצמה היא שכניה, עכ"ל.

וכן נקראת בת זווג לז"א בעלה. וכן נקראת בת לחכמה - אבא, כמ"ש אבא יסד ברתא. וכן נקראת בת לחסד בפרטות, כמ"ש (ב"ב, טז, ע"ב) בת היה לו לאברהם ובכל שמה. ואמרו (זוה"ק, ח"ב, פ"ה, ע"ב) היא שכינתא והיא בת. ועיי"ש (ח"ג, רעו, ע"ב). וכתב בספר מאירת עינים (לר"י דמן עכו, חיי שרה) וז"ל, העטרה בת החסד, עכ"ל. ועיין מצודות דוד לרדב"ז (מצוה קלג, ומצוה קנו, ומצוה רל, ועוד).

ועוד. בת בארמית לשון שינה. ועיקר השינה שורשה בנוק', כי דעתה קלה, ולכך קרובה יותר לשינה, שהיא זמן הסתלקות המוחין.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

כתב בעץ חיים (שער הכללים) וז"ל, ומנקודה עשירית, נעשה פרצוף שלם כלול מ"ס, ונקרא "בת", והוא פרצוף חמישי, עכ"ל. ונקראת בת, ביתה של בינה, כמ"ש (שם, שער לה, פ"ג) וז"ל, מלכות היא בת הבינה, עכ"ל. ושורש המלכות הנקראת בת, הוא בבינה, היינו במלכות דבינה, ודו"ק, והיינו בתבונה שהיא מלכות דבינה כנודע. ולכך נרמז בתבונה בת, כמ"ש (שם, ש"ד, פ"ה) וז"ל, התבונה היא ה' האחרונה של בינה. ותבין בזה מש"כ בתיקונים, מלכות, נפש, תבונה. כי תבונה היא בחינת מלכות, ובחינת נפש של הבינה. גם תבין בתבונה עניינה שהם בן - ובת (אותיות תבונה), אך בבינה לא נרמז רק הבן לבד (בינה, בן-יה), עכ"ל. ועיין שער ההקדמות (דף לה, ע"א), ועץ חיים (שער טז, פ"א).

והנה בפשטות תבונה שורש לבן - ז"א, ולבת - נוק' (ועיין טעם נוסף מדוע נקראת כן, בשער מאמרי רשב"י, פירוש ספד"צ, ד"ה והענין הוא כי מבינה וכו'). אולם בעומק יותר, הנוק' נקראת גם בת וגם ב"ן. בת כנ"ל, וב"ן מצד ששורשה במילוי שם הוי"ה העולה ב"ן. ובעומק, שם ב"ן שבה שורשו בז"א עצמו, כמ"ש בעץ חיים (שער כ, פרק ט) וז"ל, אלו ה"ג (שנותן ז"א לנוק' בביאה ראשונה) עצמם שלו, נקרא רוחא "דיליה" דשביק בגווה. כי הנה ז"א סוד רוח, אך בהנתן בה נקרא נפש, בצאת נפשה, ולכך נקרא בן ולא בת, עכ"ל. והרי שהמלכות, נוק' נקראת בן ונקראת בת. נקראת בן מצד מה שמקבלת מז"א שהוא ב"ן, והוא רוח דשדי בגווה, ונקראת בת מצד עצמה, ודו"ק.

ואיתא בתיקוני זהר חדש (תקונאה קדמאה) בת איהי שכינתא תתאה מלכות הקדש, עשריאה לט', ושביעה לשית, ורביעאה לתלת אבהן, ותמניאה לז' חג שמיני עצרת. ואיהי "בת" קול רביעאה לתלת דרגין דהוו משתמשים בהון ישראל בארעהון, ואיננו תורה, נבואה, רוה"ק, בת קול, עיי"ש. ולפ"ז

info@bilvavi.net כדי לקבל את המילון מההתחלה, אנא בקש לכתובת

בלבביפדיה מחשבה

יום ד' 20:30

רח' קדמן 4

חולון

לפרטים 050.418.0306

בלבביפדיה עבודת ה'

יום ג' 20:30 בדיוק

רח' הרב בלוי 33

ירושלים

לפרטים 052.765.1571

ישראל 073.295.1245 ■ 2>4>12 USA 718.521.5231

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון info@bilvavi.net

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים · הפצת ספרי קודש רח' דוד 2, ירושלים 02.502.2567

02.623.0294 · ספרי אברמוביץ רח' קוטלר, 5 בני ברק 03.579.3829

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם books2270@gmail.com 03.578.2270